

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 28 kwietnia 2017 r.

RIO – II – 600/15/2016

Pan Dariusz Ćwir

Wójt Gminy
ul. Chutecka 12
22 - 107 Sawin

Szanowny Panie Wójcie .

W dniach od 27 września do 14 grudnia 2016 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Sawin.

Protokół kontroli podpisany został przez wójta i inspektorów kontroli 28 lutego 2017 r. Skorzystanie przez skarbnika z prawa do odmowy podpisania protokołu, wynikającego z przepisów art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561), nie stanowi przeszkody do realizacji ustaleń kontroli, o czym stanowi art. 9 ust. 1c tej ustawy. Złożone przez skarbnika wyjaśnienia co do przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli wpłynęły do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 7 marca 2017 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie danych ogólno-organizacyjnych:

- 1.1. *Nieudokumentowanie spełnienia przez skarbnika wszystkich warunków wymaganych ustawą o finansach publicznych oraz niepowierzenie skarbnikowi obowiązków i odpowiedzialności, w zakresie o którym mowa w przepisach tej ustawy – str. 2 protokołu.*

Wyegzekwować od skarbnika gminy potwierdzenie braku prawomocnego skazania za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe oraz powierzyć mu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, stosownie do przepisów art. 54 ust. 1 i 2 pkt 3 w związku z art. 54 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.).

- 1.2. *Niezatrudnienie kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie od dnia utworzenia jednostki, tj. od 1 stycznia 2015 r. i powierzenie pełnienia obowiązków kierownika pracownikowi tej jednostki na okres dłuższy niż 3 miesiące – str. 3 protokołu.*

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie, mając na uwadze przepisy art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.).

Powierzenia pracownikowi wykonywania innej pracy niż określona w zawartej z nim umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami, dokonywać na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym, zgodnie z przepisami art. 21 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 2.1. **W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości budżetu i Urzędu Gminy:**

2.1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- *nieokreślenie roku obrotowego, wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych,*
- *niedostosowanie wykazu kont księgi głównej do obowiązujących przepisów,*
- *nieokreślenie zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do niektórych kont księgi głównej budżetu (222, 250) i Urzędu (011, 139, 140, 224, 234, 240, 750, 751, 800, 851 i 998) oraz ustalenie nieprawidłowych zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 224 „Rozrachunki budżetu”,*
- *ustalenie nieprawidłowych zasad ewidencji udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i rozliczania udzielonych dotacji oraz zasady niedokonywania umorzenia wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej do kwoty 3.500 zł,*
- *ustalenie zasady nieujmowania na kontach rozrachunkowych wydatków zapłaconych z kasy Urzędu (np. zwrot kosztów podróży służbowych) i stosowanie tej zasady w praktyce,*
- *niewskazanie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto nieokreślenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,*
- *nieustalenie daty rozpoczęcia dokonywania odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – str. 6-9 i 14-15 protokołu.*

Opracować kompletną dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, zawierając w niej wszystkie informacje wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz.1047 z późn. zm.), w tym dostosować zakładowy plan kont, zasady ewidencji zdarzeń na kontach księgi głównej i zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do poszczególnych kont – do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.” w związku z § 15 i 16 tego rozporządzenia, mając też na uwadze obowiązek:

- ujmowania na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, w korespondencji ze stroną Ma konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, wartości dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w związku z przepisami art. 126 ustawy o finansach publicznych,
- ujmowania na kontach rozrachunkowych wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i zasadami funkcjonowania kont rozrachunkowych, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.,
- określenia terminu rozpoczęcia amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w związku z przepisami art. 32 ust. 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz umarzania wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej nieprzekraczającej 3.500 zł, w związku z § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.1.2. Prowadzenie ewidencji wydatków Urzędu Gminy na kontach 130 „Rachunek bieżący jednostki i 133 „Rachunek budżetu” niezgodnie z zasadami określonymi w zakładowym planie kont, a ewidencji zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i ewidencji analitycznych do kont: 020 i 221 (w zakresie należności z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów) – inną techniką niż ustalona w polityce rachunkowości. Dokonywanie zapisów na koncie 820 niewystępującym w jednostkach budżetowych – str. 7-8, 9 i 87 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób ustalony przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, opracowanej zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.a ustawy o rachunkowości,

2.1.3. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” w 2015 r. Prowadzenie tej ewidencji w 2016 r. przy użyciu programu komputerowego niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości (arkusz kalkulacyjny Excel) i nieuwjęcie w niej kosztów inwestycji rozpoczętych w latach wcześniejszych. Nieprawidłowe rozliczenie kosztów zakończonych inwestycji – str. 9 i 71-73 protokołu.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera, zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenie obrotów lub sald, a także stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 oraz art. 23 ust. 1 i 5 ustawy o rachunkowości.

Zaprowadzić i prowadzić ewidencję analityczną do konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” w sposób zapewniający co najmniej wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., mając na uwadze obowiązek zapewnienia jej zgodności z saldami i zapisami na koncie księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Wartość poniesionych kosztów inwestycji ujętych na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” po zakończonym procesie inwestycyjnym rozliczać na uzyskane efekty inwestycyjne, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w ww. rozporządzeniu. Do kosztów wytworzenia środków trwałych w budowie zaliczać ogół kosztów bezpośrednio z nimi związanych, poniesionych za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, zgodnie z art. 28 ust. 2 i 8 ustawy o rachunkowości.

2.1.4. Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2015 r. i dokonanie w nich zapisów w czasie kontroli.

Niedokonanie wszystkich rocznych przeksięgowowań, w celu ustalenia wyniku finansowego i funduszu jednostki oraz wykazanie na koniec roku sald na kontach, które nie powinny wykazywać salda.

Niezamykanie ksiąg rachunkowych na koniec poszczególnych miesięcy 2016 r. oraz dokonywanie w następnych miesiącach korekt zapisów przez zmianę pierwotnego zapisu.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych przy użyciu programu komputerowego niezapewniającego automatycznego przenoszenia sald.

Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie kont księgi głównej i kont szczegółowych, w tym m.in. niewprowadzenie – do bilansu otwarcia na 2016 r. – sald z bilansu zamknięcia za 2015 r. konta 962 w wys. 18.308.935,76 zł i kont analitycznych do konta 134-2 w łącznej kwocie 17.973,41 zł – str: 10, 12-13, 21, 35, 46 - 49, 61, 71, 82-83, 87 protokołu.

Ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych, polegającego na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, stosownie do przepisów art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości, dokonywać najpóźniej do 30 kwietnia roku następnego, zgodnie z przepisami § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych stosować właściwe procedury i środki chroniące przed modyfikacją zapisu, w tym dokonywać zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub zmiany zapisów pierwotnych, mając na uwadze, że – w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 oraz art. 25 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów i przenoszenia obrotów lub sald, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Ustalać stany aktywów i pasywów na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, w tym dokonywać niezbędnych przebiegowań kont w celu ustalenia wyniku finansowego i funduszu jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ustalone na koniec roku stany ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 tej ustawy.

2.1.5. Nieprawidłowości w zakresie zapisów księgowych:

- a) wprowadzenie na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy na 2015 r. różnej sumy sald kont po stronie Wn i Ma (o 56.958,64 zł) oraz dokonywanie w 2015 r. jednostronnych zapisów na kontach księgi głównej budżetu, skutkujące niezgodnością na koniec tego roku sumy obrotów i sald wszystkich kont księgi głównej budżetu (o 18.291.962,35 zł),*
- b) dokonywanie zapisów bez opisu operacji gospodarczej (tekstu, skrótu lub kodu) lub wskazywanie treści niezgodnej z przebiegiem operacji,*
- c) przypadki dokonania zapisów niezgodnie z dekreacją zamieszczoną na dowodach księgowych,*
- d) przypadki niebieżącego dokonywania zapisów w raportach kasowych oraz na kontach księgi głównej,*
- e) dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej do konta 221 w zakresie dochodów z tytułu wieczystego użytkowania w sposób nietrwały (ołówkiem), bez wskazania daty dokonania operacji, a w tej ewidencji i ewidencji dochodów z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – także bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego*

– str. 11- 12, 15, 18, 21-22, 27-28, 31-37, 41, 61- 62, 89, 175 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać:

- w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 i 2 oraz 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 ustawy; stwierdzone błędy w zapisach poprawiać przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, zgodnie z przepisami art. 25 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,
- na podstawie dowodów źródłowych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zawierających dane wymagane przepisami art. 21 ust. 1 tej ustawy, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 4 ustawy,
- w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany, ze wskazaniem daty dokonania operacji, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz zamieszczać zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji gospodarczej, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 -3 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego – na podstawie dowodu księgowego stwierdzającego dokonanie operacji gospodarczej – wprowadzać, w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z dekreacją zamieszczoną na dowodzie, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 3 powołanej ustawy, zachowując zgodność zapisów w ewidencji syntetycznej i analitycznej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy.

Operacje wpłaty i wypłaty gotówki ujmować w raportach kasowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do przepisów art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

2.1.6. Nieprawidłowa klasyfikacja dochodów i wydatków budżetowych, w tym wydatków sfinansowanych ze środków tzw. pogotowia kasowego (do § 4210) – str. 16, 28, 51-52, 55-58, 89-90, 175 protokołu.

Dochody i wydatki budżetowe klasyfikować do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)” oraz „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącymi odpowiednio załączniki Nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności należności i wpływy z tytułu opłat za energię

cieplną i elektryczną klasyfikować do § 0830 „Wpływy z usług”, zaś wydatki dokonywane ze środków podjętych z rachunku bankowego do kasy na tzw. pogotowie kasowe klasyfikować do podziałek klasyfikacji budżetowej właściwych dla dokonanych wydatków.

2.1.7. Niezamieszczanie – na dowodach księgowych – wskazania sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych bądź ich nieprawidłowe dekretowanie – str. 16, 18, 28 protokołu.

Na dowodach księgowych wskazywać sposób ich ujęcia w księgach rachunkowych (dekretację), zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości w związku z art. 4 ust. 2 tej ustawy.

2.1.8. Nieprawidłowości przy prowadzeniu ewidencji (syntetycznej i analitycznej) do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, polegające na:

- dokonywaniu zapisów na koncie syntetycznym 221 bez jednoczesnego ujęcia w ewidencji szczegółowej, prowadzonej według podziałek klasyfikacji budżetowej bądź niezgodnych z zapisami ewidencji analitycznej, na skutek czego na dzień 31 grudnia 2015 r. wystąpiła niezgodność obu ewidencji oraz ewidencji analitycznej prowadzonej według kontrahentów z ewidencją według podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów,
 - zamknięciu konta syntetycznego 221 za 2015 r. saldem jednostronnym, mimo występowania należności i nadpłat,
 - nieprowadzeniu do konta 221 ewidencji analitycznej według najemców i dzierżawców mienia komunalnego,
 - występowaniu na koniec 2015 r. nierealnych sald na kontach prowadzonych wg kontrahentów i wg podziałek klasyfikacji budżetowej, na skutek dokonywania przypisów należności oraz ujmowania ich wpłat na niewłaściwych kontach, a także dokonywania zapisów niemających odzwierciedlenia w stanie faktycznym;
- str. 14, 16, 41, 51 - 68 protokołu*

Księgi prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczy wisty i bezbłędnie, wprowadzając do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić według dłużników oraz podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w ujęciu systematycznym, jako

wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych oraz dokonywać w nich zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność zapisów i sald ewidencji analitycznej (prowadzonej w różnych urządzeniach księgowych) z zapisami i saldami na kontach syntetycznych, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać należności i zobowiązania, zgodnie z ich rzeczywistym stanem, nie dokonując wzajemnych kompensat, w związku z art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości i zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.1.9. Nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji występujących na rachunkach bankowych przez dokonywanie zapisów na kontach 133 „Rachunek budżetu”, 139 „Inne rachunki bankowe” niezgodnie z księgowością banku, w tym ujmowanie operacji, które nie wystąpiły na rachunkach, nieujmowanie operacji lub ujmowanie dwukrotnie w tym na podstawie dokumentów „polecenie księgowania”, niebieżąco, co spowodowało m.in. niezgodność salda konta 139 „Inne rachunki bankowe” z księgowością banku na 31 października 2015 r. (zawyżono o 4.434 zł) i na 30 listopada 2015 r. (zanizono o 15.766 zł) oraz nieujawnienie w księgach wszystkich środków pieniężnych występujących na rachunkach bankowych na koniec 2015 r. – str. 14, 18, 50, 84-87 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na kontach prowadzonych do rachunków bankowych dokonywać zapisów wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem, stosownie do zasad funkcjonowania kont rachunków bankowych, określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Operacji dotyczących korekt błędnych zapisów, w związku z zakwalifikowaniem dochodu lub wydatku do niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej w ewidencji budżetu, dokonywać na kontach odpowiednio 901 „Dochody budżetu” lub 902 „Wydatki budżetu” na podstawie dowodu PK „Polecenie księgowania” tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.10. Niezachowanie zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych w porządku systematycznym – str. 16, 22, 26-33, 36-41, 49-50, 86 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) wpłaty należności z tytułu energii elektrycznej i ogrzewania dostarczanych do lokali komunalnych, przypisane na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” ewidencjonować zapisami:

Wn 101 „Kasa” lub 130 „Rachunek bieżący jednostki”

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

b) dochody realizowane przez inne niż Urząd Gminy jednostki budżetowe ujmować w ewidencji księgowej budżetu gminy, zapisami:

- wpływ zrealizowanych dochodów na rachunek budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

- rozliczenie zrealizowanych dochodów na podstawie sprawozdań okresowych o dochodach budżetowych, uwzględniając przepisy § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

c) operacje związane z rozliczeniem wydatków realizowanych przez jednostki budżetowe ujmować w ewidencji księgowej budżetu gminy, zapisami:

- przelew środków na wydatki:

Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”;

- rozliczenie dokonanych wydatków na podstawie sprawozdań okresowych o wydatkach budżetowych, uwzględniając przepisy § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”:

Wn 902 „Wydatki budżetu”,

Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

d) operacje dotyczące udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów realizowanych przez urzędy skarbowe, ewidencjonować w księgach rachunkowych budżetu:

- wpływ na rachunek budżetu, zgodnie z wyciągiem bankowym:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 224 „Rozrachunki budżetu”,

- przypis należnych dochodów:

* udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – na koniec okresu sprawozdawczego, zapisami w wysokości kwot należnych za okres sprawozdawczy:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

przy czym za rok budżetowy, zgodnie z danymi wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Finansów,

* realizowanych przez urzędy skarbowe pod datą wpływu lub ostatniego dnia miesiąca, za który wpłynęły:

- w przypadku miesięcy niekończących kwartałów – w wysokości dochodów, które wpłynęły na rachunek bankowy,
- w przypadku miesięcy kończących kwartały i na koniec roku – zgodnie z danymi wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Finansów:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”.

Należności z tytułu podatków, pobierane przez właściwe organy (w tym urzędy skarbowe), ewidencjonować w księgach Urzędu Gminy na koncie Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, w sposób zapewniający wykazanie na nim rzeczywistego stanu zaległości i nadpłat, zapisami:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

lub stosując uproszczenie, o którym mowa w opisie zasad funkcjonowania konta 221, na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej ujmować na tym koncie zaległości i nadpłaty na koniec okresów sprawozdawczych, zapisami:

* zaległości:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

* nadpłaty:

Wn 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”;

e) wpływ subwencji oświatowej w grudniu na styczeń następnego roku ujmować w księdze głównej budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”;

f) na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” nie ewidencjonować odsetek od należności budżetowych, należnych na koniec kwartału, jeżeli nie stanowią należności wątpliwych.

Odsetki od należności budżetowych ujmować w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału, w związku z przepisami § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., zapisem:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” – odsetki od należności podatkowych
lub

Ma 750 „Przychody finansowe” – odsetki od należności cywilnoprawnych,

- uznanie za wątpliwe odsetek od należności z tytułu dochodów budżetowych ujmować:

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne” (odsetki od należności podatkowych)

lub

Wn 751 „Koszty finansowe” (odsetki od pozostałych należności),

Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”,

mając na uwadze przepisy art. 35b ustawy o rachunkowości, zaś zmniejszenia odpisu aktualizującego należności dokonywać w sytuacjach wskazanych w przepisach art. 35b ust. 3 i art. 35c ustawy o rachunkowości,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.1.11. Niezamieszczanie dat wpływu na niektórych dokumentach wpływających do Urzędu Gminy – str. 18 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.1.12. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji kredytów, pożyczek oraz odsetek, w tym:

- a) nieprowadzenie ewidencji szczegółowej zaciągniętych kredytów bankowych oraz odsetek od tych kredytów, w podziale na poszczególne umowy kredytowe,*
- b) nieujmowanie w księgach rachunkowych operacji występujących na rachunku utworzonym do obsługi spłaty kredytów (w konsekwencji nieujmowanie operacji w dacie faktycznej spłaty kredytów z tego rachunku) i niewykazanie w księgach stanu środków, które pozostały na tym rachunku na koniec okresów sprawozdawczych, w tym na 31 grudnia 2015 r. w kwocie 237,93 zł;*
- c) ewidencjonowanie spłaty zobowiązań z tytułu kredytów i odsetek na niewłaściwych kontach oraz nieujmowanie operacji naliczenia i spłaty odsetek od kredytów i pożyczek, w tym nieujęcie wszystkich odsetek w wydatkach budżetu (na koncie 902 i 130), na skutek czego konta 134 i 260 wykazywały nierealne salda – str. 19-22 protokołu.*

Ewidencję szczegółową do konta 134 „Kredyty bankowe” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

W księgach rachunkowych ujmować wszystkie operacje, w tym operacje na rachunku bankowym utworzonym do obsługi kredytów bankowych i wykazywać rzeczywiste salda kont na koniec okresów sprawozdawczych, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1, art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytów i pożyczek ujmować:

- naliczenie przez bank odsetek od pożyczki (kredytu):

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (lub inne konto, jeżeli naliczenie i zapłata odsetek dokonywane są w tym samym miesiącu, np. konto 240 „Pozostałe rozrachunki”),

Ma 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka)

lub

Ma 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

* w ewidencji księgowej jednostki:

Wn 751 „Koszty finansowe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- spłata odsetek:

* w ewidencji księgowej jednostki:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

i równoległy zapis w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 260 „Zobowiązania finansowe”

lub

Wn 134 „Kredyty bankowe”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (lub konto, na którym ujęto naliczenie odsetek),

- rozliczenie wydatków na podstawie sprawozdania jednostkowego Urzędu Gminy

Rb-28S:

Wn 902 „Wydatki budżetowe”,

Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”;

zgodnie z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy § 8 ust. 5 tego rozporządzenia.

2.1.13. Nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu Gminy, przez:

- *dokonywanie zapisów bez dowodu księgowego lub na podstawie dowodów „Polecenie księgowania”, niezawierających treści umożliwiającej ustalenie podstawy ich sporządzenia bądź wskazania korygowanych zapisów,*
- *ujmowanie operacji gospodarczych niezgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem, w efekcie czego wykazano – na dzień 31 grudnia 2015 r. – nierealne salda, niezgodne ze stanem faktycznym, m.in.: na kontach budżetu: Ma konta 240/11 (w kwocie 46.009,04 zł), konta 222, 223 (w kwotach 0 zł), na koncie 961 (w wyniku przeksięgowania dochodów z konta 901 i wydatków z konta 902 niewynikających z ewidencji ani sprawozdań), konta 962 oraz na kontach Urzędu Gminy: 201, 221, 240, 290,*
- *niewykazanie w – księgach – od 2009 r. – należności z tytułu kar umownych w wysokości 1.092.882,98 zł za odstąpienie od umowy w sprawie budowy zbiornika retencyjnego NIWA w miejscowości Sawin,*
- *przypadki nieujęcia w księgach rachunkowych 2015 r. wszystkich operacji kasowych,*
- *nieujmowanie wszystkich dochodów i wydatków budżetowych lub nieprawidłowe ich ujmowanie (w tym kwotach niewynikających ze sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S jednostek budżetowych),*
- *ujmowanie samych operacji na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” i 901 „Dochody budżetu” w różnych podziałkach klasyfikacji budżetowej ,*
– str. 11, 16-18, 22-68, 77, 81-83, 86-87, 105, 107, 174- 175, 182-183 protokołu.

Księgi prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty i bezbłędnie, wprowadzając do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości, pamiętając o wynikającym z art. 4 ust. 2 tej ustawy, obowiązku ujmowania w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniu finansowym zdarzeń zgodnie z ich treścią ekonomiczną, uwzględniając zasady wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. Zweryfikować stany aktywów i pasywów wykazanych na kontach.

2.1.14. Nieprowadzenie ewidencji szczegółowej do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” (w zakresie dochodów i wydatków realizowanych przez inne niż Urząd Gminy jednostki).

Niezgodność – na 31 grudnia 2015 r. – ewidencji analitycznej z syntetyczną, m.in. w zakresie kont:

- *901-15 i 902-15 – prowadzonych w zakresie Urzędu Gminy – (odpowiednio o kwoty: 209.943,43 zł i 9.967.071,08 zł),*

- 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” o kwoty: na stronie Wn o 11.687,68 zł, na stronie Ma o 11.294,68 zł (przy czym salda zarówno w ewidencji syntetycznej jak i analitycznej były nieprawidłowe),
- 101 „Kasa”, 020 „Wartości niematerialne i prawne” i 013 „Pozostałe środki trwałe”,
– str. 22- 23, 27 -29, 30-34, 36-37, 42-49, 70-71, 88 protokołu.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w sposób umożliwiający ustalenie stanu wszystkich dochodów i wydatków budżetu gminy według podziałek klasyfikacji, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.1.15 Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

- niesporządzenie – na 31 grudnia 2015 r. – zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- niewyksięgowanie z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy wartości gruntów, będących w trwałym zarządzie jednostek oświatowych (i ujętych w ich księgach rachunkowych), co w konsekwencji doprowadziło do zawyżenia wartości gruntów w bilansie łącznym jednostek budżetowych oraz w bilansie skonsolidowanym za 2015 r. (o kwotę 16.730 zł),
- ujęcie – na koncie syntetycznym 013 „Pozostałe środki trwałe” – składników majątkowych o wartości niższej niż ustalona w polityce rachunkowości, bez ich równoczesnego ujęcia w ewidencji analitycznej – str. 69-71 protokołu.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Wyksięgować z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy wartość gruntów będących w trwałym zarządzie jednostek oświatowych gminy, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątkowe o wartości przekraczającej wielkość wskazaną w przepisach wewnętrznych, w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

2.1.16. Ujmowanie – w 2015 r. – operacji dotyczących realizowanych projektów zarówno w księgach Urzędu Gminy jak i szkół realizujących dany projekt, a operacji dotyczących realizowanego przez Urząd programu aktywizacji społeczno-zawodowej – w kilku księgach Urzędu: w działalności podstawowej (dodatkowo na dwóch kontach: 130-2 i 130-6) i księdze projektu.

Niedokonanie rocznych przebiegowań na kontach prowadzonych dla projektów szkół – w ewidencji Urzędu Gminy, a dla programu aktywizacji – na kontach prowadzonych w księdze projektu – str. 73-79, 82 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 i ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Na koniec roku dokonywać wymaganych przebiegowań, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.1.17. Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji na koncie pozabilansowym 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” Urzędu Gminy oraz jednostek oświaty gminy – str. 79-81, 130-131 protokołu.

Ewidencję na koncie pozabilansowym prowadzić na bieżąco, ujmując na stronie Wn konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” – plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany, a na stronie Ma tego konta – równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych, wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym, wartość planu niezrealizowanego i wygasłego, a ewidencję szczegółową do tego konta prowadzić w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w związku z § 18 ust. 2 tego rozporządzenia.

2.1.18. Dokonywanie wydatków na podstawie dowodów księgowych niesprawdzonych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz niezatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione osoby – str. 84 i 89 protokołu.

Wydatków i zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione osoby, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

2.1.19. Dokonanie wypłaty pomocy rzeczowej z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – z rachunku budżetu gminy – str. 84 protokołu.

Świadczenia stanowiące pomoc socjalną ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacać z rachunku tego funduszu, w związku z przepisami art. 1 ust. 1 i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 800 z późn. zm.).

2.1.20. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej polegające na:

- *nieudokumentowaniu sporządzenia jednostkowych sprawozdań szkół, których obsługę finansowo-księgową prowadzi Urząd Gminy w Sawinie: rocznych Rb-27S i Rb-28S za 2015 r. Zespołu Szkół w Sawinie oraz Rb-N i Rb-Z według stanu na koniec III kwartału 2015 r. Szkoły Podstawowej w Człuchyczach,*
- *wykazaniu nieprawidłowych kwot dochodów w sprawozdaniach Rb-27S za 2015 r. Szkoły Podstawowej w Wólce Petryłowskiej,*
- *nieweryfikowaniu sprawozdań Rb-27S składanych przez jednostki budżetowe, w których nie wykazano wszystkich dochodów,*
- *niezamieszczaniu dat sporządzenia oraz podpisów wójta i skarbnika gminy na sprawozdaniach jednostkowych Urzędu Gminy Rb-27S i Rb-28S (rocznych) oraz podpisów na sprawozdaniach jednostkowych Rb-Z według stanu na 31 grudnia 2015 r. oraz na 30 września 2016 r.,*
- *wykazaniu danych niezgodnych z ewidencją księgową w jednostkowych rocznych sprawozdaniach Urzędu Gminy (jako jednostki i jako organu) za 2015 r.:*
 - * *Rb-27S: w zakresie należności, dochodów wykonanych, otrzymanych oraz należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości i nadpłat,*
 - * *Rb-28S w zakresie zaangażowania, planu, wydatków wykonanych i zobowiązań,*
- *niewykazanie – w jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z gminy jako jednostki budżetowej i jako organu, według stanu na 31 grudnia 2015 r. oraz na 30 września 2016 r. – zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji, a w konsekwencji wykazanie danych w tym zakresie w sprawozdaniach łącznych na podstawie ksiąg rachunkowych oraz sprawozdań jednostkowych przedłożonych przez jednostki organizacyjne gminy – str. 23 - 28, 30-31, 63-67, 78, 80-81, 91-100 protokołu.*

Sprawdzać pod względem formalnym sprawozdania przedkładane przez jednostki organizacyjne, stosownie do przepisów § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Sporządzać wszystkie jednostkowe sprawozdania Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” oraz Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wszystkich jednostek oświatowych, których obsługę finansowo-księgową prowadzi Urząd Gminy, zgodnie z przepisami § 4 pkt 3 lit. g rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz zał. Nr 44 do tego rozporządzenia i przepisów § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), w związku z przepisami art. 10 c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Na sprawozdaniach sporządzanych w formie pisemnej składać odrębne podpisy w miejscu oznaczonym na formularzu, a pod podpisem umieszczać pieczętkę z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej, jak również datę ich sporządzenia, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 i § 14 ust. 1 i 5 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz wzorami sprawozdań, zawartymi w załącznikach nr 9 i 20 do tego rozporządzenia, a także zgodnie z przepisami § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz wzorem sprawozdania, zawartym w załączniku nr 1 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniach Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w sprawozdaniu Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” – zgodne z ewidencją księgową oraz innymi wiarygodnymi dokumentami poświadczającymi istnienie danego zobowiązania, zgodnie z przepisami § 2 ust. 2 i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

2.1.21. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2015 r., przez:

- *zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o 10.099,98 zł), w wyniku przyjęcia do ich obliczenia nieprawidłowej górnej stawki ustalonej przez Ministra Finansów dla naczep, przyczep i ciągników,*
- *zawyżenie skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie odroczenia i rozłożenia na raty zapłaty zaległości w podatku od środków transportowych (o 710 zł) oraz w podatku rolnym (o 3.455 zł) w wyniku ujęcia kwoty odsetek za zwłokę od tych zaległości.*

Wykazanie danych w sprawozdaniu w zaokrągleniu do pełnych złotych – str. 103-104 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia – na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.).

Kwoty dotyczące skutków udzielonych ulg w zakresie odsetek za zwłokę, wykazywać jedynie w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” w § 0910 „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Dane w tym sprawozdaniu wyrażać w złotych i groszach, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2015 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 7 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2.1.22. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości finansowej za 2015 r.:

- *niepodpisanie bilansu Urzędu Gminy przez skarbnika gminy i wykazanie w nim – według stanu na koniec 2015 r. – nieprawidłowych danych oraz niezgodnych sum aktywów i pasywów (o 69.950,25 zł) oraz niewykazanie informacji uzupełniających,*
- *wykazanie – w łącznym bilansie – danych niezgodnych z bilansami jednostkowymi,*
- *wykazanie – w bilansie z wykonania budżetu gminy – niektórych danych niezgodnie z ewidencją, w tym zobowiązań krótkoterminowych jako zobowiązań długoterminowych (w wysokości 386.980 zł) – str. 104-107 protokołu.*

Bilans jednostki i bilans z wykonania budżetu gminy sporządzać w sposób rzetelny i prawidłowy, na podstawie danych prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań, stanowiących załączniki Nr 5 i 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 3 pkt 1 i ust. 6 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, w szczególności zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywać w bilansie z wykonania budżetu gminy jako zobowiązania krótkoterminowe, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.

Na bilansie zamieszczać podpisy kierownika jednostki i głównego księgowego, stosownie do przepisów § 25 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

W bilansie łącznym wykazywać dane wynikające z bilansów jednostkowych samorządowych jednostek budżetowych, stosownie do przepisów § 20 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia.

2.1.23. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji środków trwałych, przeprowadzonej na 31 grudnia 2014 r. oraz pozostałych aktywów i pasywów na 31 grudnia 2015 r., polegające na:

a) nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji lub nierzetelnej inwentaryzacji aktywów i pasywów przez nieujawnienie ich w księgach lub nieujawnienie ich nierealnych stanów wykazanych w księgach rachunkowych i nierozliczenie tych różnic, w tym dotyczących m.in:

- środków pieniężnych na rachunkach bankowych,*
- zobowiązań z tytułu kredytów,*
- należności i zobowiązań z tytułu dochodów i wydatków,*
- środków trwałych i środków trwałych w budowie,*
- wyniku finansowego i funduszy,*
- sald kont budżetu,*

b) zinventaryzowaniu należności od kontrahenta prowadzącego księgi rachunkowe nieprawidłową metodą,

c) niekompletne udokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych na koniec 2014 r. (brak kilku arkuszy spisu z natury) i nieudokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów.

Wskazanie – w zarządzeniu w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji aktywów i pasywów – nieprawidłowej metody inwentaryzacji gruntów i budowli oraz zinventaryzowanie – na koniec 2014 r. – środków trwałych, do których dostęp jest utrudniony, drogą spisu z natury – str. 21, 40-41, 44, 46-50, 88, 107-112 protokołu.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, właściwą metodą, w tym należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe inwentaryzować drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Ustalić prawidłową metodę inwentaryzacji gruntów i środków trwałych, do których dostęp jest utrudniony (takich jak niektóre budowle), tj. drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników oraz przeprowadzać inwentaryzację tych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o rachunkowości.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z przepisami art. 27 tej ustawy w związku z art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Dokumenty inwentaryzacyjne przechowywać co najmniej przez okres 5 lat, zgodnie z przepisami art. 74 ust. 2 pkt 7 ustawy o rachunkowości.

2.2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Szkoły Podstawowej w Bukowie Wielkiej:

W związku z prowadzeniem przez Urząd Gminy Sawin ksiąg rachunkowych gminnych szkół podstawowych, a także podjęciem przez Radę Gminy uchwały nr XXI/141/16 z dnia 29 grudnia 2016r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowo-księgowej i organizacyjnej dla jednostek organizacyjnych gminy Sawin oraz przepisami art. 10b ust. 2 i 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, art. 5 ustawy o rachunkowości i przeniesieniem – z dniem 1 stycznia 2017 r. – odpowiedzialności za całość przekazanych zadań na kierownika jednostki obsługującej, do Pana kieruję wnioski zmierzające do usunięcia nieprawidłowości w zakresie rachunkowości Szkoły Podstawowej w Bukowie Wielkiej, zawarte w protokole kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Urzędzie Gminy oraz w protokole kontroli problemowej przeprowadzonej w tej Szkole w dniach 5-12 grudnia 2016 r.

2.2.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady prowadzenia rachunkowości, przez:

- *niedostosowanie wykazu kont księgi głównej oraz przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń do obowiązujących przepisów,*

- *nieokreślenie zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do niektórych kont księgi głównej budżetu bądź ich nieprawidłowe ustalenie,*
- *nieustalenie dla niektórych składników majątkowych zasad dokonywania ich umorzenia i amortyzacji ,*
- *nieopisanie systemu informatycznego, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, nieokreślenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji – str. – 113-114 protokołu.*

Opracować kompletną dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, zawierając w niej wszystkie informacje wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym dostosować zakładowy plan kont, zasady ewidencji zdarzeń na kontach księgi głównej i zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do poszczególnych kont, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w związku z § 15 i 16 tego rozporządzenia.

2.2.2. Niezamykanie ksiąg rachunkowych na koniec poszczególnych miesięcy 2016 r. – str. 115 protokołu.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych, stosować właściwe procedury i środki chroniące przed modyfikacją zapisu, w tym dokonywać zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub ich korekty w danym miesiącu, w związku z przepisami art. 23 ust. 1 oraz art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.2.3. Ewidencjonowanie operacji na kontach nieuwjętych w zakładowym planie kont – str. 115-116 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na kontach wskazanych w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełnić zakładowy plan kont o konta dodatkowe, zgodne co do treści ekonomicznej, stosownie do przepisów § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.2.4. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2015 r. – wszystkich kosztów dotyczących tego roku – str. 116-117 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust.1 ustawy o rachunkowości.

2.2.5. Przypadki niezachowania systematyki zapisów – str. 118, 122, 132-134 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) operacje dotyczące przypisania przez bank odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym i odprowadzenia ich na rachunek budżetu gminy ujmować:

- dopisanie przez bank oprocentowania środków na rachunku bankowym:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” i na subkoncie dochodów we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej, celem wykazania prawidłowych danych w sprawozdaniu Rb-27S, w kolumnie „dochody wykonane”,

Ma 750 „Przychody finansowe”,

- odprowadzenie dochodów na rachunek budżetu gminy:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”;

b) zwrot na rachunek bankowy budżetu gminy środków otrzymanych na realizację wydatków ujmować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, zgodnie z zapisami na rachunku bankowym, bez ujęcia w ewidencji szczegółowej prowadzonej dla dochodów i wydatków budżetowych wg podziałek klasyfikacji budżetowej;

c) na kontach rozliczeniowych 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” wykazywać rzeczywisty stan rozliczeń, ujmując na nich operacje zgodnie z ich faktycznym przebiegiem, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości;

d) operacje związane z wypłatą świadczeń za wykonywanie przez osoby bezrobotne prac społecznie użytecznych oraz ich refundacją otrzymaną z Powiatowego Urzędu Pracy ujmować:

- naliczenie świadczeń:

Wn właściwe konto zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” – w części niepodlegającej refundacji,

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” (konto rozrachunków z Powiatowym Urzędem Pracy) – w części podlegającej refundacji,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki” (konta szczegółowe rozrachunków z osobami bezrobotnymi),

- wypłata świadczeń:

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki” (konta szczegółowe rozrachunków z osobami bezrobotnymi),

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

- refundacja wydatków przez Powiatowy Urząd Pracy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki” (konto rozrachunków z Powiatowym Urzędem Pracy) i – na podstawie polecenia księgowania (PK) – techniczne zapisy ujemne na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, w celu zachowania obowiązującej na tym koncie zasady czystości obrotów,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.2.6. Przypadki ewidencjonowania operacji pod inną datą niż data wynikająca z wyciągu bankowego. Niezachowanie czystości obrotów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Przypadki dwukrotnego dokonywania zapisów wynikających z jednego rachunku bankowego na różnych kontach prowadzonych do rachunków bankowych – str. 118-119, 126-127 protokołu.

Zapisów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, zachowując pełną zgodność zapisów między jednostką i bankiem, a dla zachowania obowiązującej na tym koncie zasady czystości obrotów – do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat i korekt wprowadzać dodatkowo techniczny zapis ujemny, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.2.7. Wykazanie – na koniec 2015 r. – sald kont 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, 225 „Rozrachunki z budżetami” i 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” niezgodnych ze stanem faktycznym. Zamknięcie na koniec 2015 r. konta 231 tzw. per saldem – str. 119 protokołu.

Na koniec roku na kontach rozrachunkowych wykazywać salda zobowiązań i należności zgodnie z ich rzeczywistym stanem, nie dokonując wzajemnych kompensat, stosownie do przepisów art. 7 ust. 3 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania poszczególnych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.2.8. Niezachowanie zasady podwójnego zapisu oraz niezgodność obrotów w zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej – str. 120-123 protokołu.

Operacje gospodarcze ujmować na kontach księgi głównej, z zachowaniem zasady podwójnego zapisu, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz mając na uwadze obowiązek zapewnienia zgodności obrotów w zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej, w związku z przepisami art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.9. Prowadzenie ksiąg rachunkowych przy użyciu programu komputerowego niezapewniającego automatycznego przenoszenia sald. Niezachowanie ciągłości bilansowej w 2015 r. i 2016 r. – str. 123-126, 127 protokołu.

Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

Wykazane, w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia, stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.10. Niezgodność ewidencji analitycznej i syntetycznej w zakresie kont 011 „Środki trwałe”, 013 „Pozostałe środki trwałe”, 020 „Wartości niematerialne i prawne”, 071 „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” – str. 128-129 protokołu.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów tych kont, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.11. Przypadki niedokonania umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – str. 129 protokołu.

Dokonywać odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, drogą systematycznego, planowego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji, stosownie do art. 31 ust. 2, art. 32 ust. 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.2.12. *Prowadzenie ewidencji analitycznej:*

- do konta 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” w sposób uniemożliwiający ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się te składniki majątku,
- do konta 014 „Zbiory biblioteczne” w sposób uniemożliwiający ustalenie stanu poszczególnych zbiorów bibliotecznych, a ponadto nieujęcie wartości nieodpłatnie otrzymanych zbiorów bibliotecznych – str. 129-130 protokołu kontroli kompleksowej oraz str. 4 protokołu kontroli problemowej.

Prowadzić ewidencję analityczną w sposób umożliwiający – w zakresie kont:

- 011 „Środki trwałe” – ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
 - 013 "Pozostałe środki trwałe" – ustalenie osób, u których znajdują się środki trwałe lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się środki trwałe,
 - 014 "Zbiory biblioteczne" – ustalenie stanu poszczególnych zbiorów bibliotecznych, w tym otrzymanych w drodze darowizny, zapewniając rzetelność ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami art. 28 ust. 2 tej ustawy,
- zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.2.13. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na:*

- wykazaniu w sprawozdaniu Rb-28S za 2015 r. niektórych wydatków wykonanych oraz zobowiązań niezgodnie z ewidencją księgową,
- wykazaniu w sprawozdaniu Rb-27S za 2015 r. niektórych dochodów wykonanych oraz należności pozostałych do zapłaty ogółem niezgodnie z ewidencją księgową.

Niezamieszczenie daty sporządzenia na sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S za 2015 r. – str. 131-133 protokołu.

Sprawozdania Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” oraz Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i wykazywać w nich dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sprawozdania sporządzać prawidłowo pod względem formalnym, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 tego rozporządzenia, m.in. zamieszczając datę ich sporządzenia, zgodnie z ich wzorami zawartymi w zał. Nr 9 i 20 do tego rozporządzenia.

2.2.14. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa dochodów z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym jednostki – str. 132 protokołu.

Dochody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym jednostki klasyfikować do § 0920 "Wpływy z pozostałych odsetek", zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków”, stanowiącą Załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

2.2.15. Wykazanie nieprawidłowych danych w bilansie Szkoły Podstawowej za 2015 r. (w zakresie aktywów trwałych oraz danych uzupełniających w zakresie umorzenia składników majątkowych). Niezamieszczenie na bilansie daty jego sporządzenia – str. 135-136 protokołu.

Bilans jednostki sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nim informacje w zakresie ustalonym w załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z § 17 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia.

2.2.16. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji:

a) przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2013 r., polegające na:

- nieobjęciu spisem z natury wszystkich środków trwałych,
- niewyjaśnieniu i nierozliczeniu wyników inwentaryzacji pozostałych środków trwałych,

b) przeprowadzonej według stanu na 22 czerwca 2015 r. w zakresie zbiorów bibliotecznych, polegające na:

- niezachowaniu częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji,
- niedokonaniu wyceny spisanych składników i nieporównaniu ich wartości z danymi ksiąg rachunkowych,

c) przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2015 r., polegające na:

- nieujawnieniu różnic między stanem rzeczywistym a stanem ewidencyjnym: środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- przeprowadzeniu inwentaryzacji należności od kontrahenta prowadzącego księgi rachunkowe drogą weryfikacji,

- *nieujawnieniu nierealnego salda należności wynikającego z konta 231,*
- *nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji wszystkich aktywów i pasywów jednostki.*

Niesporządzenie – na dzień inwentaryzacji (31 grudnia 2013 r. i 22 czerwca 2015 r.) – zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników – str. 137-139 protokołu kontroli kompleksowej oraz 1-4 protokołu kontroli problemowej.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, zachowując częstotliwość określoną w przepisach art. 26 ust. 1 i art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Środki trwałe, w tym zbiory biblioteczne biblioteki szkolnej, inwentaryzować drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, a w przypadku gdy przeprowadzenie spisu z natury tych składników z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe, inwentaryzację przeprowadzać drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 1 i 3 powołanej ustawy.

Inwentaryzację w drodze weryfikacji przeprowadzać porównując dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikując wartość tych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Należności (inne niż z tytułów publicznoprawnych) od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe inwentaryzować drogą uzyskania potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Na dzień inwentaryzacji sporządzać zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązywać z zapisami ksiąg rachunkowych, natomiast ujawnione różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z przepisami art. 27 ustawy o rachunkowości.

3. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem od nieruchomości gruntów i budynków, należących do przedsiębiorcy, w tym:

- *opodatkowanie w latach 2015-2016 części gruntów, oznaczonych symbolem „Bi” (inne tereny zabudowane), stawką dla gruntów „pozostałych”, mimo niezbrania dowodów, które uzasadniałyby zastosowanie tej stawki,*
- *opodatkowanie w okresie styczeń – luty 2015 r. budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, stawką dla budynków „pozostałych” – str. 143-146 protokołu.*

Grunty i budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z przepisami art. 1a ust. 1 pkt 3 oraz art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, a także pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Rozważać możliwość dokonywania kontroli podatkowych, celem ustalenia podstawy opodatkowania, stosownie do przepisów art. 281 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.).

Uwzględniając powołane przepisy, opodatkować podatkiem od nieruchomości za lata 2015-2016 grunty i budynki, należące do podatnika, wskazanego w protokole kontroli, z zastosowaniem prawidłowych stawek.

3.1.2. Dokonanie przypisu podatku pod datą wydania decyzji wymiarowych – str. 151 protokołu.

Przypisu podatku na kontach podatników dokonywać pod datą doręczenia stronie decyzji wymiarowej, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz art. 212 Ordynacji podatkowej.

3.1.3. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości podatkowych oraz zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym:

- *niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych, a w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań podatkowych (w kwocie 6.310 zł) a także przypadki niewystawienia tytułów wykonawczych,*
- *przypadki wystawienia tytułów wykonawczych na przedawnione zobowiązania podatkowe – str. 151 - 156, 160, 161 protokołu.*

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe oraz zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r., poz. 599 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2367 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, przy czym tytuły wystawiać na nieprzedawnione zaległości, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

3.1.4. Wykazanie – w ewidencji księgowej na koniec 2015 r. – przedawnionych zobowiązań podatkowych (w łącznej kwocie 80.452,50 zł) – str. 153 - 155 protokołu.

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, w związku z przepisami art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3.1.5. Naliczanie i pobieranie czynszu dzierżawnego w wysokości niezgodnej z umową – str. 164 protokołu.

Czynsz dzierżawny naliczać i pobierać w wysokości określonej w umowie dzierżawy, stosownie do przepisów art. 693 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Nieterminowe przyznanie i wypłacenie nagród jubileuszowych – str. 168-169 protokołu.

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

3.2.2. Nieprawidłowe obliczenie ekwiwalentów za niewykorzystany urlop, w wyniku uwzględnienia w podstawie ich obliczenia: dodatku specjalnego nieprzystługującego w miesiącu nabycia prawa do ekwiwalentu oraz dodatku za wieloletnią pracę w niewłaściwej wysokości – str. 171 protokołu.

Do podstawy naliczenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy uwzględniać składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości – w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu, stosownie do przepisów § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

Wystąpić o dobrowolny zwrot nienależnie wypłaconej kwoty ekwiwalentu bądź rozważyć jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego Kodeksu pracy; zaś w przypadku zaniżenia ekwiwalentu – wypłacić niedopłaconą kwotę.

3.2.3. Nieprawidłowe ustalenie podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., w wyniku:

- *uwzględnienia jednorazowego dodatku specjalnego wypłaconego za wykonywanie dodatkowych obowiązków w czerwcu,*
- *niewuwzględnienia dodatku za wieloletnią pracę, należnego pracownikowi korzystającemu ze zwolnienia chorobowego, za okres trwania choroby,*
- *przyjęcia – do obliczenia kwoty wynagrodzenia za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy – innych dni, niż dni faktycznej nieobecności pracownika, co skutkowało niewłaściwym obliczeniem kwoty tego wynagrodzenia – str. 172-173 protokołu.*

Do podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego:

- *nie wliczać jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie, zgodnie z przepisami § 6 pkt 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop,*

- wliczać dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego, zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,

w związku z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 2217 z późn. zm.).

Pracownikom korzystającym z usprawiedliwionej nieobecności w pracy pomniejszać podstawę naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego o wynagrodzenie za czas tej nieobecności, obliczone jak wynagrodzenie urlopowe, tj. dzieląc podstawę wymiaru przez liczbę godzin, w czasie których pracownik wykonywał pracę w okresie, za który została ustalona ta podstawa, a następnie mnożąc tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie nieobecności w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym pracownika rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie pracował, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop, w związku z przepisami § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.).

Wystąpić o dobrowolny zwrot nienależnie wypłaconej kwoty wynagrodzenia bądź rozważyć jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego Kodeksu pracy; zaś w przypadku zaniżenia wynagrodzenia wypłacić niedopłaconą kwotę.

3.2.4. Niesporządzenie planu finansowego Urzędu Gminy na 2015 r. – str. 176-177 protokołu.

Sporządzać plan dochodów i wydatków Urzędu Gminy, stanowiący podstawę gospodarki finansowej jednostki, stosownie do przepisów art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

3.2.5. Dokonywanie w 2015 r. i 2016 r. zmian planów finansowych jednostek oświatowych gminy przez skarbnika gminy bądź jego zastępcę – str. 178 protokołu.

Przestrzegać wyłącznej kompetencji kierowników gminnych jednostek budżetowych do sporządzania i dokonywania zmian w planach finansowych, będących podstawą gospodarki finansowej tych jednostek, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 i § 12 ust. 1, 2 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1542), w związku z przepisami art. 11 ust. 3 i art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

3.2.6. Dokonanie wydatków w wysokościach przekraczających kwoty ustalone w budżecie gminy na 2015 r.:

- w dz. 750, rozdz. 75022, § 3030 – 30.12.2015 r. o kwotę 4.040 zł,
- w dz. 900, rozdz. 90015, § 4270 – w dniach 23.11 i 18.12.2015 r. o łączną kwotę 7.153,88 zł,
- w dz. 900, rozdz. 90015, § 4300 – 18.12.2015 r. o kwotę 3.725,66 zł.

Dokonywanie przebiegowań części prawidłowo zaklasyfikowanych wydatków do innych (niewłaściwych) podziałek klasyfikacji budżetowej, w sytuacji gdy pozostawienie tych kwot we właściwej klasyfikacji powodowałoby ujawnienie przekroczenia planu. Dokonywanie zmniejszenia planu wydatków poniżej kwoty wydatków już poniesionych – str. 179-183 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej i planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Korzystać z uprawnień do dokonywania zmian w planie finansowym, wynikających z przepisów art. 257 tej ustawy oraz upoważnień otrzymanych od Rady Gminy na podstawie przepisów art. 258 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

Wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, stosownie do przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Nie dokonywać zmian planu wydatków poniżej kwoty poniesionych wydatków, mając na uwadze, że zgodnie z przepisami art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, wydatki stanowią nieprzekraczalny limit.

3.2.7. Żądanie od wykonawców zamówień publicznych – w postępowaniach na wykonanie projektów budowlanych na budowę wodociągów oraz na odbiór i zagospodarowania odpadów komunalnych – złożenia wraz z ofertą dokumentu potwierdzającego brak orzeczenia zakazu ubiegania się o zamówienie (wyłącznie od wykonawców mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) oraz dowodu wniesienia wadium – str. 189, 197 protokołu.

Od wykonawców zamówień publicznych żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.), mając na uwadze, że od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą dowodu wniesienia wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 i 2 tej ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium i to fakt jego niewniesienia lub wniesienia w sposób nieprawidłowy, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę odrzucenia oferty, o której mowa w art. 89 ust. 1 pkt 7b ustawy. Dowód wniesienia wadium nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, w myśl art. 25 ust. 1 cytowanej ustawy, a wadium – stosownie do art. 45 ust. 3 tej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert, niezależnie od złożonej oferty i niekoniecznie wraz z nią.

Od wykonawców mających siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej żądać dokumentów wskazanych w przepisach § 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016r., poz. 1126), wyłącznie w sytuacji, jeżeli od wykonawców krajowych żądane są odpowiadające im dokumenty ujęte w przepisach § 5 tego rozporządzenia.

3.2.8. Nienaliczenie wykonawcy I i III części zamówienia na wykonanie projektów budowlanych na budowę wodociągów, kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu umowy, w kwotach odpowiednio 14.910,81 zł i 7.194,39 zł – str. 192-193, 194-195 protokołu.

Przestrzegać obowiązków wynikających z zawartych umów. W przypadku niedotrzymania przez kontrahenta terminu wykonania przedmiotu umowy, wykorzystywać środki prawne określone w umowie oraz w przepisach prawa, w tym naliczać i pobierać kary umowne w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości, stosownie do przepisów art. 483 § 1 i art. 484 § 1 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.2.9. Niezamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na stronie internetowej oraz nieokreślenie w ogłoszeniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych wielkości lub zakresu zamówienia – str. 196-197 protokołu.

Wszczynając postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, ogłoszenie o zamówieniu zamieszczać w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej, stosownie do przepisów art. 40 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierając w nim wszystkie elementy wymagane przepisami art. 41 ustawy, w tym określenie wielkości lub zakresu zamówienia, zgodnie z jej art. 41 pkt 4.

3.2.10. Niewymaganie od wykonawców – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – wskazania w ofercie instalacji, do których będą przekazywane odebrane odpady – str. 197 protokołu.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zobowiązywać wykonawców do wskazania w ofercie instalacji, w szczególności regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, do których podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości będzie przekazywał odebrane odpady, stosownie do przepisów art. 6d ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.).

3.3. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

3.3.1. Nieterminowa wypłata producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za I półrocze 2015 r. – str. 203 protokołu.

Wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dokonywać w terminach wskazanych w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U z 2015 r., poz. 1340), w tym – jeżeli wnioski o zwrot podatku zostały złożone w terminie od dnia 1 lutego do ostatniego dnia lutego – wypłaty zwrotu dokonywać od dnia 1 kwietnia do dnia 30 kwietnia.

3.3.2. Nieprzedłożenie Radzie Gminy i nieopublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w przepisach art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2015 – str. 205 protokołu.

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w przepisach art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.) za rok poprzedni, przedkładać Radzie Gminy oraz publikować w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, stosownie do przepisów art. 5a ust. 3 tej ustawy.

3.3.3. Nieprawidłowości przy udzieleniu dotacji z budżetu gminy na realizację w 2015 r. zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, polegające na:

- *wyznaczeniu krótszego niż 21 dni terminu składania ofert,*
- *niezawarciu, w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, informacji o zrealizowanych przez gminę w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach,*
- *niepowołaniu komisji konkursowej,*
- *dopuszczeniu do konkursu i rozpatrzeniu – wbrew zastrzeżeniom zawartym w ogłoszeniu konkursu – oferty niekompletnej, która nie zawierała wszystkich wymaganych informacji, w tym kosztorysu realizacji zadania oraz wnioskowanej kwoty dotacji,*
- *nieogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert na stronie internetowej i w siedzibie Urzędu Gminy,*
- *zawarciu umowy o realizację zadania publicznego przed ogłoszeniem wyników otwartego konkursu ofert w Biuletynie Informacji Publicznej – str. 205-208 protokołu.*

Przy udzielaniu dotacji z budżetu gminy na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przestrzegać przepisów tej ustawy oraz postanowień rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r., poz. 1300), w szczególności:

- *termin składania ofert wyznaczać nie krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia o otwartym konkursie ofert, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 ustawy,*
- *w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert zawierać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 13 ust. 2 tej ustawy,*
- *ogłaszając otwarty konkurs ofert powoływać komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert, stosownie do przepisów art. 15 ust. 2a ustawy,*
- *dotacji udzielać ubiegającym się podmiotom na podstawie kompletnych ofert, zawierających wszystkie informacje wymagane w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, przepisach art. 14 ustawy i formularzu wzoru oferty, stanowiącym załącznik Nr 1 do cytowanego rozporządzenia, a dokonując ich oceny przestrzegać zasad i warunków*

- konkursu, określonych w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, w związku z przepisami art. 13 ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy,
- wyniki otwartego konkursu ofert ogłaszać niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 ustawy, zgodnie z art. 15 ust. 2j tej ustawy,
 - umowę o wsparcie lub o powierzenie realizacji zadania publicznego zawierać bez zbędnej zwłoki, po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert, stosownie do przepisów art. 15 ust. 4 ustawy.

Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, że roczne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016 i 2017, Rada Gminy Sawin przyjęła uchwałami, odpowiednio z dnia 30 grudnia 2015 r. oraz 29 grudnia 2016 r., zwracam uwagę, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 tej ustawy, roczny program współpracy winien być uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu – str. 204 protokołu.

3.4. W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu:

- 3.4.1. Nieprawidłowe regulowanie w 2016 r. zobowiązań z tytułu spłat rat kredytów bankowych, tj. w kwotach niższych, niż wynikały z zawartych umów kredytowych – str. 210 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

4. W zakresie mienia komunalnego:

- 4.1. Wywieszenie w siedzibie Urzędu Gminy informacji o wyniku przetargu na okres krótszy niż 7 dni oraz niezamieszczenie w tej informacji oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej (przypadki) – str. 213 protokołu.*

Podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu, wywieszając ją w siedzibie Urzędu, na okres 7 dni, zgodnie z przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

W informacji o wyniku przetargu zamieszczać oznaczenie nieruchomości będącej przedmiotem przetargu według księgi wieczystej, stosownie do przepisów § 12 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Sawin

